

Activitatea si viata lui J.J. Rousseau

Jean Jacques Rousseau (1712-1778), filozof iluminist, pedagog, scriitor si compozitor francez, a fost fiul unui ceasornicar din Geneva. La varsta de 16 ani paraseste orasul natal si, dupa ce practica mai multe meserii in Elvetia si Franta, se stabileste la Paris (1742), devenind unul dintre colaboratorii Enciclopediei (in probleme de muzica).

Natura nelinistita, candida si orgolioasa, sensibila si pasionata, temperament original si independent, a intrat de timpuriu in conflict cu prejudecatile si principiile conservatoare ale epocii. Urmarit pentru conceptiile sale, in 1762 se refugiază in Elvetia, apoi in Anglia, pentru a se intoarce in Franta in 1770.

In lucrarile “ Discurs asupra stiintelor si artelor”(1749), scriere premiata la un concurs initiat de Academia din Dijon, “Discurs asupra originii inegalitatii intre oameni”(1755), “Contractul social”(1762) s.a., Rousseau dezvoltă conceptiile sale privind influenta nociva a civilizatiei asupra omului, originea societatii, inegalitatea dintre oameni.

Criticand societatea contemporana si idealizand “starea naturala”, in care oamenii ar fi fost liberi si egali, Rousseau sustine ca omul este “bun de la natura”, dar ca societatea il corupe. El vede originea inegalitatii sociale in aparitia proprietatii private, care a dus la formarea statului si, mai tarziu, la despotism. Intrucat ilegalitatea incalca asa-numitul contract social incheiat intre oameni in perioada trecerii de la starea naturala la cea “civila”, ea trebuie inlaturata. Analiza dialectica facuta de Rousseau aparitiei si dezvoltarii inegalitatii sociale a fost apreciata de Engels ca geniala.

Rousseau privea ca legitima insurectia poporului indreptata impotriva despotismului. El era adept al ideii suveranitatii poporului si preconiza, ca ideal de stat, republica patriarhala, in care cetatenii pot aproba in mod direct legile. Critica rousseauiana a civilizatiei si teoria contractuala au avut, in conditiile epocii, un rol progresist.

Rousseau a criticat religia si biserica oficiala, intoleranta religioasa, dar a ramas un adept al deismului, pe care il interpreta ca o religie bazata pe sentiment.

Conceptia pedagogica alui Rousseau, expusa in opera “Emil, sau despre educatie” (1762), preconizeaza conformitatea educatiei ca natura proprie a copilului. Descoperind copilăria ca atare, subliniind farmecul ei genuin si inversibil, Rousseau a considerat-o ca perioada specifica extrem de importanta in formarea personalitatii umane. El a pus bazele unei conceptii a educatiei pe varste si a metodelor acestei educatii. Rousseau a intemeiat instructiunea pe autoactivitatea copilului, reducand in mare masura rolul educatorului la protejarea celui educat de influente daunatoare (educatia negativa). Totodata, Rousseau a accentuat importanta educativa a muncii, aratand ca eroul romanului sau, Emil, trebuie sa isi insuseasca o profesie, menita sa ii asigure independenta in viata.

Limitele principale ale concepției pedagogice ale lui Rousseau constau în individualismul ei și în izolarea de societate a procesului educativ. Concepția sa, explicabilă în contextul vremii, a fost exagerată și denaturată mai târziu, de pedagogia burgheză. Ideile dezvoltate de Rousseau au contribuit mai târziu la pregătirea ideologică a revoluției burghezo-democratice de la 1789 din Franța; ele au stat la baza concepției iacobinilor și au exercitat o mare influență asupra constituirii ideologiei democrat-burgeze în genere.

Ideile lui Rousseau au exercitat în țările române o înrăurire fecundă asupra ideologiei prepașoptiste și pașoptiste.

Principiul revenirii la natură și ideea primordialității sentimentelor omenești în raport cu rațiunea, care străbat principalele sale scrieri (romanul epistolar “Julia, sau noua Eloiza”, 1761, și lucrarea autobiografică “Confesiuni”, 1781-1788), au făcut din Rousseau un precursor al romantismului în literatura franceză și au exercitat o mare influență asupra intragului romantism european. Stilul său, caracterizat prin frază amplă, armonioasă și fluidă, care se opunea stilului sec al multor contemporani ai săi din secolul luminilor, a stat la baza întregii proze romantice.

Autor al unui sistem de notare muzicală, Rousseau a compus muzică de operă (“Vrajitorul satului”, 1752), cântece, și a abordat în mai multe lucrări probleme de estetică și teorie a muzicii.

VIATA DE LICEU

se trăiește o singură dată!